

Beslissing
van de
Commissie van Beroep Competitiegeschillen
van de KNSB

A. Inleiding

1. De Commissie heeft kennis genomen van een brief van 2 november 1977 van de heer H.J.B. Lems, secretaris van de Schaakvereniging "Spangen" ("Spangen") aan het bestuur van de KNSB, waarbij het bestuur van Spangen en de tientalleider ("TL") van het eerste tiental van Spangen, de heer A.W. van Munster, beroep instellen tegen een beslissing van de heer M.W.G. de Bolster, Competitieleider van de KNSB ("CL") in een geschil dat zich heeft voorgedaan terzake van de wedstrijd in de 2e ronde van de KNSB-competitie 1977/1978, 2e-klasse groep C welke op zaterdag 6 oktober 1977 te Kloetinge (Gemeente Goes) is gespeeld tussen tientallen van de Goese Schaakvereniging ("Goes") en van Spangen.
2. De Commissie heeft voorts kennis genomen:
  - a. Van een fotocopie van het wedstrijdformulier betreffende de genoemde wedstrijd, waaruit het bezwaar dat de TL van Spangen bij de CL maakte tegen een beslissing van de heer G. Driesen, wedstrijdleider bij de genoemde wedstrijd ("WL"), blijkt;
  - b. Van een brief van 9 oktober 1977 van de heer J. van Nispen, TL van Goes, aan de CL, waarin deze een toelichting geeft op de gang van zaken die tot het onderhavige geschil heeft geleid;
  - c. van een brief van 12 oktober 1977 van de secretaris van Spangen aan de CL waarin deze een toelichting op het door de TL van Spangen gemaakte bezwaar geeft;

- d. van een brief van 20 oktober 1977 van de CL aan de secretaris van Spangen en aan de heer A. Heitsma, secretaris van Goes waarin de CL zijn beslissing vastlegt.
3. De Commissie heeft Spangen en Goes voorts in de gelegenheid gesteld om schriftelijk opmerkingen aan de Commissie kenbaar te maken en om hun standpunten desgewenst schriftelijk toe te lichten. Bij brief van 15 november 1977 heeft de secretaris van Spangen de Commissie doen weten dat Spangen geen nadere toelichting zou geven. Bij brief van dezelfde datum heeft Goes de Commissie een nadere toelichting verstrekt.

B. Feiten

4. Op grond van de documenten en brieven waarvan de Commissie heeft kennis genomen stelt de Commissie de feiten, voor zover thans van belang, als volgt vast:
  - a. Tussen Goes en Spangen is overeengekomen dat de voor hen op zaterdag 6 oktober 1977 vastgestelde wedstrijd in de KNSB-competitie 1977/1978, 2e klassegroep C om 13.00 uur zou aanvangen. Goes heeft voorts aan Spangen kenbaar gemaakt c.q. kenbaar doen maken dat deze wedstrijd zou plaats vinden in een lokaal in De Westerkerk te Goes;
  - b. Kort voor het overeengekomen aanvangsuur bleek dat in De Westerkerk geen lokaal beschikbaar was. De TL van Goes heeft daarop bewerkstelligd dat Goes de beschikking kreeg over een lokaal in gebouw "Amicitia" te Kloetinge. De spelers van Spangen zijn vervolgens door spelers c.q. leden van Goes naar dit gebouw "Amicitia" vervoerd;
  - c. Alle spelers van Goes en van Spangen bevonden zich 15 à 20 minuten na het overeengekomen aanvangsuur in gebouw "Amicitia" te Kloetinge terwijl de borden, stukken en klokken aldaar toen zodanig waren opgesteld dat de wedstrijd kon aanvangen.

OME

- d. De TL van Spangen heeft de door Goes aangewezen WL erop gewezen dat deze naar zijn mening gehouden was om de sedert 13.00 uur verstreken tijd in mindering te brengen op de speeltijd van de spelers van Goes. De WL heeft dit geweigerd, waarna de TL van Spangen terstond tegen deze beslissing van de WL bezwaar maakte, welk bezwaar op het wedstrijdformulier is vermeld.
- e. De wedstrijd is om ± 13.30 uur daadwerkelijk aangevangen en is geëindigd in een overwinning van Goes met 5½ - 4½.
- f. De secretaris van Spangen licht in de brief welke hij namens Spangen op 12 oktober 1977 aan de CL richtte het bezwaar van de TL van Spangen als volgt toe:
- (i) Spelers van Spangen zijn door de omstandigheden die tot vertraagde aanvang van de wedstrijd leidden vermoeid en uit hun concentratie gebracht, zodat Spangen door deze omstandigheden is benadeeld.
  - (ii) De bepaling van artikel 29 lid 3 van het Competitiereglement van de KNSB ("CR") schrijft voor dat in een geval als het onderhavige de tijd welke sedert 13.00 uur verstreken was alvorens de wedstrijd kon aanvangen in mindering had moeten worden gebracht op de speeltijd van de spelers van Goes.
  - (iii) De WL heeft een verzoek van de TL van Spangen om de bepaling van artikel 29 lid 3 van het CR toe te passen ten onrechte geweigerd.
  - (iv) De wedstrijd dient derhalve voor Spangen gewonnen te worden verklaard of althans in Rotterdam te worden overgespeeld.

AME

- g. De TL van Goes deelt namens Goes in zijn brief van 9 oktober 1977 als toelichting op de gang van zaken die tot de vertraagde aanvang van de wedstrijd hebben geleid, mede dat hem eerst ca een half uur voor het onderling overeengekomen aanvangsuur van de wedstrijd bleek dat de verhuurder van de Westerkerk de ruimte waarvan Goes gebruik had willen maken aan een ander had verhuurd en dat er derhalve sprake was van overmacht.
- h. De CL neemt blijkens zijn brief van 20 oktober 1977 aan de secretaris van Spangen en aan de secretaris van Goes de navolgende beslissing welke hij als volgt motiveert:
- (i) Goes is als thuisclub verantwoordelijk voor het beschikbaar zijn van het speellokaal op het onderling overleg vastgestelde aanvangstijd, terwijl de tekst van het CR geen beroep op overmacht toestaat.
  - (ii) De WL had derhalve de bepaling van artikel 29 lid 3 van het CR behoren toe te passen en + 20 minuten in mindering op de bedenktijd van de spelers van Goes behoren te brengen.
  - (iii) Het CR noopt de CL evenwel niet om aan deze fout van de WL de door Spangen verlangde consequenties te verbinden.
  - (iv) Omdat de CL van oordeel is dat Goes geen ernstige nalatigheid kan worden verweten en er eerder sprake is van een ongelukkige samenloop van omstandigheden besluit de CL in het onderhavige geval te volstaan met het geven van een ernstige waarschuwing aan Goes, welke waarschuwing hierin bestaat dat de CL te kennen geeft dat een volgende overtreding van dezelfde aard ernstige gevolgen zal hebben.

ama

- i. De secretaris van Spangen stelt namens het bestuur van Spangen en namens de TL van Spangen door middel van zijn brief van 2 november 1977 beroep in tegen de beslissing van de CL. Hij voegt daarbij aan zijn eerdere toelichting het argument toe dat Goes de bepaling van artikel 23 lid 3 (bedoeld is: lid 1) van het CR heeft overtreden door de wedstrijd te spelen te Kloetinge derhalve in een andere plaats dan die waar Goes is gevestigd.
- j. De TL van Goes geeft bij brief van 15 november 1977 aan de Commissie de volgende nadere toelichting:
  - (i) De vertraging is voor $\pm$ 5 minuten aan de Spelers van Spangen zelf te wijten, doordat de spelers van Spangen niet bij De Westerkerk te Goes aanwezig waren toen zij naar gebouw "Amicitia" te Kloetinge vervoerd konden worden;
  - (ii) Op het moment dat de wedstrijd te Kloetinge kon aanvangen was inclusief de sub (i) bedoelde tijd nog slechts $\pm$ 15 minuten na het overeengekomen aanvangsuur verstreken.

C. Motivering

5. Voor zover de secretaris van Spangen het beroep namens het bestuur van Spangen, en derhalve namens Spangen, heeft ingesteld is Spangen in dit beroep ontvankelijk omdat het is ingesteld binnen de termijn van 14 dagen bedoeld in de bepaling van artikel 3 lid 2 van het CR. Voor zover het beroep evenwel wordt ingesteld namens de TL van Spangen is dit beroep niet ontvankelijk omdat de bepaling van artikel 3 lid 1 van het CR het recht om beroep in te stellen slechts aan verenigingen en derhalve niet aan tientalleiders toekent.
6. Hoewel het CR dienaangaande geen uitdrukkelijke bepaling bevat heeft de CL terecht beslist dat Goes als thuisclub verantwoordelijk is voor het beschikbaar zijn van het

OMA

speellokaal. Anders dan de CL is de Commissie echter van oordeel dat de thuisclub in zeer uitzonderlijke gevallen (men denke aan brand of overstroming) een beroep op overmacht moet kunnen doen. Van dergelijke zeer uitzonderlijke omstandigheden doet Goes in het onderhavige geval niet blijken, zodat de CL terecht de bepaling van artikel 29 lid 3 van het CR van toepassing heeft geacht. De WL heeft derhalve onjuist gehandeld door niet de tijd die verstreken was sedert het overeengekomen aanvangsuur tot het tijdstip waarop de wedstrijd daadwerkelijk kon aanvangen (onverschillig of deze tijd + 15 minuten, zoals Goes stelt, dan wel + 20 minuten, zoals Spangen stelt, was) in mindering te brengen op de bedenktijd van de spelers van Goes. Daarbij geldt bovendien dat een korte vertraging van + 5 minuten welke volgens Goes door de spelers van Spangen zou zijn veroorzaakt ook ten laste van de bedenktijd van de spelers van Goes behoort te worden gebracht, omdat van de spelers van Spangen onder de omstandigheden van dit geval niet kon worden gevergd dat zij zich van minuut tot minuut onmiddellijk beschikbaar zouden houden om op een voor hen voorhands nog onzeker tijdstip (zo al ooit) naar een wellicht door Goes alsnog te arrangeren nieuwe speelgelegenheid te worden vervoerd.

7. De CL beziet vervolgens of, en zo ja, welke straf aan Goes dient te worden opgelegd. Voor zover het een door de WL gemaakte fout betreft kan van straf evenwel geen sprake zijn. Weliswaar is de WL op de voet van de bepaling van artikel 27 lid 2 van het CR door Goes aangewezen, doch dat brengt niet met zich mede dat Goes een verwijt kan worden gemaakt indien de WL een fout maakt. Dat zou slechts anders zijn wanneer de persoon die Goes als WL heeft aangewezen op voorhand als wedstrijdleader gediskwalificeerd zou moeten worden bij voorbeeld op grond van één of meer eerdere min of meer ernstige foutieve beslissingen in die hoedanigheid. Van omstandigheden die op voorhand tot een zodanige diskwalificatie aanleiding zouden hebben kunnen geven is de Commissie in het onderhavige geval niet gebleken. De Commissie dient derhalve in

one

eerste instantie niet te beoordelen of Goes enigerlei straf moet worden opgelegd - de door de CL gegeven waarschuwing heeft dan ook geen betrekking op de fout van de WL doch uitsluitend op de fout van Goes, die het speellokaal niet op het overeengekomen aanvangsuur beschikbaar en in gereedheid had - doch of de door de WL gemaakte fout voor herstel vatbaar is.

8. Een zodanig herstel kan in ieder geval niet plaats vinden door de wedstrijd alsnog voor Spangen gewonnen te verklaren, omdat Goes daardoor te zeer de dupe zou worden van een fout van de WL voor welke fout Goes geen verantwoordelijkheid draagt.
9. Voor de beantwoording van de vraag of de wedstrijd overgespeeld dient te worden is van belang dat Spangen in dat geval het voordeel heeft gehad van een dubbele kans op een voor Spangen gunstig resultaat. Zou Spangen immers de wedstrijd op zaterdag 6 oktober 1977 hebben gewonnen dan zou Spangen het maken van bezwaar alsnog achterwege hebben kunnen laten. Naar het oordeel van de Commissie heeft een vereniging slechts recht op een zodanige dubbele kans indien de fout van de WL een zodanig ernstig nadeel voor een of meer spelers doet ontstaan dat daardoor op voorhand waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke uitslag van de wedstrijd in vergelijking met een zuivere uitslag van die wedstrijd een aanmerkelijke afwijking ten nadele van die vereniging zal laten zien. Het zogenaamde "spelen onder protest" heeft derhalve niet steeds het gevolg dat de protesterende vereniging achteraf een beslissing op het protest kan verlangen als ware de wedstrijd niet gespeeld.
10. In het onderhavige geval is van een dergelijke op voorhand waarschijnlijke aanmerkelijke afwijking van wat een zuiver resultaat zou zijn geweest geen sprake. De Commissie acht aannemelijk dat bij enige, met name de oudere spelers van Spangen de gang van zaken voor de wedstrijd enige vermoeidheid en verlies van concentratie heeft doen ontstaan. Daartegenover staat evenwel dat evenzeer aannemelijk is dat deze gang van zaken de spelers van Goes niet onberoerd zal hebben

WJC

gelaten. Zelfs wanneer men het nadeel dat de bezoekende vereniging steeds in zekere mate ondervindt in aanmerking neemt, zijn in dit geval de marges niet overschreden waarbinnen een vereniging, die niet verkiest te weigeren om de wedstrijd te spelen, nadelige omstandigheden dient te aanvaarden.

11. Spangen heeft middels de brief van 2 november 1977 van de secretaris van Spangen het argument toegevoegd dat de wedstrijd in strijd met de bepaling van artikel 23 lid 1 van het CR niet in de plaats van vestiging van de thuisclub, dus in Goes, is gespeeld. Aangezien Kloetinge evenwel deel uitmaakt van de gemeente Goes heeft Goes niet in strijd met de bepaling van artikel 23 lid 1 van het CR gehandeld. Spangen heeft evenwel waarschijnlijk bedoeld te stellen dat het Goes ook afgezien van de bepaling van artikel 23 lid 1 van het CR niet vrijstond om kort voor de aanvang van de wedstrijd aan de leden van het tiental van Spangen kenbaar te maken dat de wedstrijd in een ander dan het eerder opgegeven lokaal zou plaatsvinden. De commissie is van oordeel dat dat standpunt van Spangen juist is. Uit de wijze waarop het bezwaar van Spangen op het wedstrijdformulier is vermeld, gelezen in het licht van de toelichting welke de secretaris van Spangen daarop bij brief van 12 oktober 1977 aan de CL heeft gegeven, blijkt evenwel dat Spangen bij de aanvang van de wedstrijd geen bezwaar heeft gemaakt tegen de wijziging van het speellokaal doch uitsluitend tegen de weigering van de WL om de sedert 13.00 uur verstreken tijd voordat de wedstrijd kon aanvangen in mindering te brengen op de bedenktijd van Goes, zodat Spangen geacht moet worden met de wijziging van het speellokaal accoord te zijn gegaan, terwijl zelfs indien aangenomen zou moeten worden dat het door Spangen bij de aanvang van de wedstrijd gemaakte bezwaar zich ook tegen de wijziging van het speellokaal richtte daaraan niet de door Spangen voorgestelde gevolgen verbonden mogen worden om dezelfde redenen als hiervoor in punt 10 vermeld.

OTUC

D. Beslissing

De Commissie:

Verklaart het ingestelde beroep niet-ontvankelijk voor zover het door c.q. namens de tientalleider van de Schaakvereniging "Spangen" is ingesteld;

Verwerpt het door c.q. namens de Schaakvereniging "Spangen" ingestelde beroep;

Besluit hiervan mededeling te doen aan het bestuur van de KNSB;

Aldus vastgesteld en ondertekend door de heer E.M. Enschedé. namens de heren C.W. Berghout, G. Gijssen en E.M. Enschedé. leden van de Commissie van Beroep Competitiegeschillen van de KNSB, op 21 november 1977.

